

DÉLBÁCSKA

Árkeresztősség: Templomudvar 2. szám alatt.
 Kiadóhivatal: Sándor Régeus-u. 39. szám.
 Főigényelme: Délbácska. Telefonszám: 137.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési ár: Egy óra . . . 10 Dinár
 Negyedévre . . . 30 Dinár Félévre 60 Dinár
EGYES SZÁM ÁRA PÉL DINÁR.

A radikális-demokrata

koalíciót most új program alapjaira akarják fektetni. A választások után a kormányzóképes többség megteremtése készítette a két pártot arra, hogy közösen vegyenek részt az ország kormányzásában. Akkor meg is állapodtak egy platformban, amelynek alapján állva sikerült nekik közösen kormányt alakítani. A megegyezés legfőbb pontja az alkotmány volt, amely a közös megállapodás szerint törvényt is vált. A többi pontok mind csak ennek a kiegészítésére szolgáltak. A fő az alkotmány volt. Ennek tető alá hozása után újabb közös programra van szükség, amelynek alapján tovább is együtt működhetne a két párt a parlamentben.

A további együttműködést új alapokra kell fektetni. Mindkét pártban vannak olyan árnyalatok, amelyek mereven szembe helyezkednek egymással. Ha nincsenek is nyíltan ellene az együttműködésnek, olyan áldozatokat követelnek a másik párttól, amit ez nem hajlandó megadni. A radikális pártban különösen a vajdasági képviselők azok, akik a demokratapárt ellen vannak. Elsősorban Pribicevics belügyminiszter lemondását követelik és azt vetik szemére, hogy a pártjához tartozók javára a tisztviselői állások betöltésénél részesre hajlóan járt el. A Pribicevics elleni akcióban a vajdaságiak nem állanak elszigetelten, mert a radikális pártban igen sokan vannak, akik szintén követelik Pribicevics távozását a belügyminiszteriumból. A radikálisok elégedetlensége a demokrata párttal szemben főleg a belügyminiszterre vezethető vissza.

A demokrata pártban is van egy frakció, amely hevesen támadja a radikálisokat. A pártnak ez a része igen tekintélyes és nagyrészt Pribicevics személyes híveiből alakult, akik a vezérüket ért támadásokat erősen viszszaütözik.

Míg a párt képviselői tagjai ilyen élesen szembe helyezkednek egymással, addig a vezetők mindenáron azon vannak, hogy az együttműködést továbbra is biztosítsák. Mert ha a demokrata-radikális koalíció felborulna ez komoly kihatással lenne az egész politikai életre. Ezért igyekeznek a vezetők minden olyan akciót leszerelni, ami szakadást idézne elő. Mindkét párt részről tesznek engedményeket. Elsősorban a radikálisok azok, akik sokban deferálnak. Különösen Pasic miniszterelnök kész minden áldozatot meghozni a megegyezés érdekében. Így lecsendesítette a Pribicevics elleni akciót is. A vajdasági képviselők ebben az ügyben ugyan még nem mondták ki az utolsó szót, de valószínűleg ők is engedni fognak és Pribicevics tovább is marad belügyminiszter.

Ilyen viszonyok között most a két párt vezetői emberei tanácskozásokat kezdenek, amelyeknek a további együttműködés alapját kellene megteremtteni. A tárgyalások elé a politikai körök a legnagyobb érdeklődéssel tekintenek, mert a létrejövő megegyezés egyúttal a jövő kormányzási programja is lesz.

Megtörtént Nyugatmagyarország átadása.

Az osztrák megbízott megtagadta az átadási jegyzőkönyv aláírását. — A magyar csendőrszászlóalj Sopronban marad. — Az osztrák sajtó elégedetlen az átadás módja miatt. — Október tizedikén kezdődik a velencei konferencia.

Budapest, okt. 4. Castagnetta herceg Olaszország budapesti követe fogadta tegnap a budapesti újságírókat és a nyugatmagyarországi kérdéssről a következő kijelentést tette: Az átadási jegyzőkönyvet a nagyantant, valamint Magyarország képviselői ma (hétfőn) délután 4 órakor aláírták Sopronban. Ausztria a jegyzőkönyvet eddig még nem írta alá. **Kritikus pillanatokat élünk.** Ma még semmi végleges döntés nincs. Azonban megvan minden remény arra nézve, hogy a két ország kölcsönös jóakarata, valamint a sikeres és céltudatos intervenció meg fogja hozni a remélt békés megoldást. A megegyezés feltételei nagy vonalakban már kialakultak. A tárgyalások, melyeknek színhelye Velence lesz, egy hét alatt lebonyolíthatók lesznek és remélhetőleg meghozzák a kívánt sikert. **Oszt. részről a tárgyaláson della Toretta mári külügyminiszter, magyar részről valószínűleg Bánffy Miklós gróf külügyminiszter vesznek részt.** Nem lehetetlen, hogy én is jelen leszek a tárgyalásokon. A felkelőkről így nyilatkozott Castagnetta herceg: Remélhető, hogy a magyar nép hazafisága a kellő belátás erejével párosulva gátat vet minden olyan akciónak, amely a jelen viszonyok között csak káros hatással lehet.

Megtörtént az átadás.

Sopron, október 4. Hétfőn délután fél 5 órakor megtörtént Nyugatmagyarország második zónájának az átadása. Hain Egon osztrák megbízott megtagadta az átadási jegyzőkönyv aláírását, mert az átadási aktussal Ausztria még nem jutott Nyugatmagyarország tényleges birtokába.

Sopron, okt. 4. Tegnap délután a soproni antant tábornokok tanácsának helyiségeiben felvették az átadásról szóló jegyzőkönyvet, amelyet magyar részről Hegedüs Pál altábornagy, az antant részéről Gorton (angol), Hamelin (francia) és Ferrario (olasz) tábornokok írták alá. Az aktusról a következő hivatalos jelentést adták ki:

Magyarország eleget tett a trianoni békeszerződés Nyugatmagyarországra vonatkozó rendelkezéseinek. A kérdéses területet október harmadikán kiürítette.

Sopron, okt. 4. A tábornoki bizottság jelentést küldött a nagykövetek tanácsának, amelyben közli, hogy a magyar kormány a békeszerződést végrehajtotta, tehát nincs semmi akadály a megegyezésnek Magyarország és Ausztria között.

Bécs, október 4. Az osztrák kormány hétfőn délután kapta meg a hivatalos meghívást a római konferenciára. Az osztrák kormány az antant kívánságának kész eleget tenni és Schober kancellárt fogja Rómába küldeni. (Egy későbbi jelentésünk szerint a konferencia nem Rómában, hanem Velencében lesz.) A lapok hivatalos információ alapján megállapítják, hogy Ausztria változatlanul ragaszkodik álláspontjához, mely szerint határkiigazításokról csak akkor lehet szó, ha Ausztria Nyugatmagyarország tényleges birtokába jutott.

Az Abendblatt értesülése szerint Ausztria a következő alapon hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni: Sopron elcserelése Moson ellen, vagy pedig népszavazás a vitás soproni területen, de ez csak

akkor, ha ez már átment az osztrák közigazgatásba és az ott hat hét óta működik és ha a népszavazás ugyanolyan feltételek mellett megy végbe, mint annak idején Karinthiában.

Sopron, okt. 4. Az itt állomásozó országos csendőrtartalék zászlóalj, mint államrendőrség a tábornoki tanács kívánságára továbbra is megszállva tartja Sopront és környékét és végrehajtja a tábornoki tanácsnak a rend fenntartására vonatkozó utasításait.

Bécs, okt. 4. A „Neue Freie Presse” írja: Meg kell állapítanunk, hogy Nyugatmagyarország hivatalos kiürítésének semmi komolyabb jelentősége nincs olyan körülmények között, hogy az Osztentburg különítményt továbbra is Nyugatmagyarországon hagyják. Nekünk csak a régi álláspontunk mellett kell megmaradnunk és nem fogadjuk el ezen megoldást, mely egyrészt egy hivatalos kiürítési komédia elé állít bennünket, másrészt azonban készen kell lennünk arra, hogy banda háborút folytassunk. Bécsi illetékes helyen kijelentették, hogy az átadásnak nagyobb jelentőséget nem tulajdonítanak, mivel ennél nemcsak a magyar csapatok kivonásáról, hanem a szabadcsapatok lefegyverzéséről is szó van.

Bécs, okt. 3. A „Wiener Tageblatt” Nyugatmagyarország átadásáról írja: A magyarok kiürítést csak papíron végeztek el és ma már nincs különbség az a) és b) zóna között, mert időközben mindkét zónát fegyveres bandák özönlítették el. A soproni antanttábornokok elejétették megkérdezni, hogy a magyar kormány milyen kötelezettséget vállalt a felkelők eltávolítása céljából. — A „Politische Korrespondenz” írja: Nyugatmagyarország máttól fogva jogilag és formailag is a tábornoki bizottság fennhatósága alatt áll. A tábornoki bizottság most természetesen Nyugatmagyarországot átadná Ausztriának anélkül, hogy ez több lenne a formáságnál. Ha Ausztria ebbe belemenne, csak önmagát csalná meg, mert itt csupán csak illuzorius átadási formálisról van szó, mely nem szünteti meg a hatalmaknak azon kötelezettségét, hogy a nyugatmagyarországi területeket effektíve is átadják Ausztriának és biztosítsák a zavartalan birtokbavételt és birtoklást.

Budapest, okt. 4. A velencei tárgyalások időpontja még nincs megállapítva. A külügyminiszteriumban mára vagy holnapra várják Olaszországnak erre vonatkozó proppozícióját. A tárgyalások eredményére csak kombinálni lehet, de jó jelnek veendő az osztrák irányadó körök álláspontjának némi változása, melyre Kunschak keresztényszocialista vezérnek tegnap tett azon nyilatkozatából lehet következtetni, hogy szemére veti Rennernek, hogy a magyarokkal szemben elhibázta pillikáját. Kunschak hangsúlyozta, hogy a történelem folyamán Ausztria és Magyarország mindig egymásra voltak utalva és ez nem mehet másképp a jövőben sem. — E nyilatkozat annál fontosabb, mert épen a keresztényszocialista párt foglalta el a nyugatmagyarországi kérdésben a legintranszigenőbb álláspontot.

Bécs, okt. 4. Az osztrák kormány a legközelebbi órákban állítólag tiltakozni fog az antant hatalmaknál a soproni szövetségközi bizottság eljárása

A hentesek elégedetlenek az új árakkal.

Amint azt tegnapi lapunkban jelentettük, a drágaság leküzdésére alakult bíróság a hentesek kéréseinek részbeni teljesítésével felemelte a sertés élősúlyának árát 31 illetőleg 34 koronára. Az újvidéki hentesek ezt a megoldást azonban nem tartják kielégítőnek és egy újabb akció megindítását határozták el. Tegnap délután fél hat órakor egy husztagu bizottság jelent meg a városházán, hogy a bíróságnak beterjessze újabb javaslatait, miután azonban a bíróság a küldöttséget este nem tudta fogadni, a küldöttség ma délelőtt ismét a bíróság elé járul. Mint értesülünk a hentesek álláspontja a következő: Az új maximális áron (31—34 kor.) a hentesek nem szerezhetik be a szükséges sertéseket, azon egyszerű okból, mert oly ár mellett senki sem hajlandó nekik eladni, mert faluhelyen a sertés élősúly kilogrammjának átlaga 44 korona. A hentesek véleménye szerint két kiút van a kritikus helyzetből: az egyik megoldási mód a sertések maximális árának újabb felemelésére, a másik mód pedig — a rekvirálás.

A radikális párt november 20 án országos pártkongresszust tart.

Beograd, október 4. A radikális párt főbizottsága úgy döntött, hogy az országos pártkongresszust november 20-án fogják megtartani. Egy 3 személyből álló bizottságot választottak, melynek az lesz a feladata, hogy a kongresszus programját kidolgozza.

Holnap kezdődnek a radikális-demokrata tárgyalások.

Beograd, október 4. Holnap, e hó 5-én veszik kezdetüket a demokrata-radikális tárgyalások egy koalíciós program megszerkesztése céljából. Mind a két párt már kinevezte delegátusait ezekre a tárgyalásokra. Politikai körök véleménye szerint a tárgyalások nagy akadályokba fognak ütközni, mert számos véleményeltérés van a radikálisok és demokraták között. A legnagyobb akadályt az új választójogi törvény képezi. Ezenkívül nagyon sok személyi kérdés is előtérbe fog jutni.

Orosz-lengyel ellentét.

Riga, október 4. A lengyel-orosz viszony újból kiéleződött. Lengyelország diplomáciai képviselője elhagyta Moszkvát. Trotckij a Moszkvában megtartott katonai díszszemlén igen harcias beszédet mondott, kijelentette, hogy a vörös hadseregnek minden pillanatban késznek kell lennie a támadással.

A volt magyar pénzügyminiszter külföldi útja.

Budapest, okt. 4. Hegedüs Lóránt hétfő este egészségének helyreállítása végett külföldre utazott. A vonatban elindulása előtt még néhány újságíró fogadott, akik előtt a következőket jelentette ki: Az utolsó pillanatig úgy dolgoztam mint egy szellemi kubicos. Nem nient minden úgy, ahogy akartam, mégis meg fogják látni, vissza fognak még térni rendszeremhez. A rohamos munkával megöröltem szervezetemet, nem tudok aludni és már öt hete álmatlanul töltöm az éjszakákat. Akkor aludtam valamit, mikor elfogadták utolsó javaslatomat. Most Berlin mellé, Drezda közelébe utazom, ahol két hónapig maradok.

A demokrata-párt módosítja programját.

Beograd, október 4. A demokrata-párt bizottságának mai ülésén megbízták dr. Velykovics Voját, Pribicevics Milánt és Timotijevics Kosztát, hogy demokrata-párt programját módosítsák. A módosított, új pártprogramot a demokrata párt országos kongresszusán fel fogják olvasni és jóváhagyás végett előterjeszteni. A változtatások főképpen a program szociális és gazdasági részét fogják érinteni.

Kép a bécsi életről.

Ausztriában dolgoznak és jól élnek, csak a hivatalnokok nyomorognak.

— A Délbácska bécsi szerkesztőségétől. —

Bécs, október 6. A háborús ájultságból, a forradalmat követő izgalmból magához térő és újra-éledő Ausztria munkájának első gyümölcse: a Messe megértett és gazdagon, pompázva hullt az érdeklődő Európa elé. Soha nem látott gazdagság, forgalom, elegancia, nyüzgés valósággal tombolt Bécsben a Messe hetében, az előrelátó bécsiek még a koldusokat is kitelepítették a Ringről, hogy ne zavarják a fény és pompa összhangját. A Messere Bécs megtelt idegenekkel, nemcsak kedves ántántisztek korzóztak a Kärntnerstrassen, komoly és súlyos ántántkereskedők és iparosok rótták a bécsi utcákat és vásároltak és rendeltek, olyan forgalmat csináltak, aminőről máshol álmodni sem mertek. A bécsi kereskedelmi és iparkamara egyik vezetője a Messe eredményéről a következőket mondta a „Délbácska” bécsi szerkesztőjének:

— A Messe a legvérmesebb várakozásokat, a legtulzabb reményeket is túlszárnyalta, bebizonyítva a világ előtt, hogy Ausztria ipara újra a régi és minden versennyel szemközt helytálló. Kétségtelenné vált, hogy Ausztria tud termelni és amit termel, az példátlanul olcsó. Azt mondják az idegenek, hogy egy autót annyiért tudnak megvenni az ő jó valutájukkal Bécsben mint amennyibe odahaza náluk egy hatszemélyes alpakka evőkészlet kerül. Kétségtelen, hogy a bécsi nézőpontból ez a nagy olcsóság abnormális drágaság, amely megmarad a Messe nyomában, miután az idegenek tiszteletére felvert árak

Felsőszilézia ügye.

London, okt. 4. A népszövetség bizottságai még mindig tanulmányozzák a felsősziléziai kérdést. A munkálatok azonban már meglehetősen előre haladtak és befejezésük felé közelednek. A népszövetség november 11-én fogja kihirdetni a döntést Felsőszilézia ügyében.

Gróf Manzoni a III. dalmát zóna kiűrlését tanácsolja.

Beograd, október 4. Gróf Manzoni, a beogradói olasz követ tegnap érkezett Rómába és látogatást tett della Torreta márki külügyminiszternél, akinek kimerítően referált. Amint beavatott körökből jelentik, Manzoni gróf ez alkalommal azt tanácsolta az olasz külügyminiszternek, őrítsék ki a leg-rövidebb időn belül a III. dalmát zónát, mert most van a legnagyobb szükség a két állam közti barátságos viszony fenntartására. Az olasz külügyminiszter erre vonatkozó válasza ismeretlen.

Kényszerkölcsön Ausztriában.

Bécs, okt. 4. Mindinkább előtérbe nyomul a terv, hogy Ausztria pénzügyeit radikális kényszerkölcsönrel és a bankjegyek lebélyegzésével rendezzék. A bélyegzést 75 százalékos levonásával akarják összekapcsolni. A beszolgáltatott bankjegyek egyrésze helyett a bélyegzésnél azok ellenértéke képen kényszerkölcsön kötvényeket fognak kiadni.

Tőzsdei árfolyamok.

Beograd, okt. 4. Lei 51, cseh korona 62.

Devizák: London 222, Páris 412, Genf 1004, Milano 235, Szaloniki 215, Prága 5510, Berlin 48, Bécs 232, Bukarest 5050, Szófia 3775.

Budapest, okt. 4. Zárlat: Dollár 717, frank 5050, lengyel marka 011, marka 568—578, lira 2790, osztrák korona 029, rubel 026¹/₂, lei 610—620, cseh korona 727—737, dinár 1140—1166.

Zürich, okt. 4. — Berlin 460, Newyork 574, London 2145, Páris 4075, Milano 2150, Prága 5, Budapest 080, Zagreb 270, Bukarest 490, Varsó 008, Bécs 032, bélyegzett osztrák korona 24.

Zagreb, okt. 4. — Be lin 191—195, Bukarest 200, Milano 940—950, London 895—905, Newyork (kábel) 235, Páris 1685, Prága 253—255, Svájc 4012¹/₂, Bécs 870—900, Budapest 345—35, Newyork (chek) 232—23350. — Valuták: dollár 229—230, osztrák korona 12—14, rubel 13—17, cseh korona 260, Napoleon d'or 775—780, marka 190—192, lei 197—200, lira 930—935.

a Messe után nem akaróznak alább szállni. De viszont az is igaz, hogy Bécs másfél esztendőre el van látva megrendelésekkel, munka tehát van rogyásig és egyáltalán nem kell félni attól, hogy az osztrák munkanélküliség munkásmozgalmakat idéz fel, vagy balra tolja el az osztrák politikát. Vasutasok, postások, köztisztviselők sztrájkolnak ugyan, de ez a kérdés egészen más lapra tartozik, a munkásoknak viszonylagosan jól megy Bécsben és ez a körülmény a magyarázata annak, hogy az utóbbi hónapokban nagyon sok munkás jött Budapestről Bécsbe — dolgozni. Nem az emigránsokat kell ezek alatt érteni nem azokat akiket a politika, hanem azokat, kiket a munkavágy hozott Magyarországból Ausztriába.

Az osztrák valuta leromlása és a Messe hatalmas idegen forgalma szinte elviselhetetlenül megdrágította Bécsben a megélhetést, a fixfizetésűek ott is igen nagy, szinte leküzdhetetlen nehézségekkel birkóznak napról-napra. Fel kell azonban jegyezni egy érdekes adalékát a bécsi drágaságnak: A legdrágább vendéglő egyikében a legfehérebb zsemlye öt osztrák koronába kerül, a múlt héten is, amikor ez az osztrák korona még egy korona nyolcvan filéért jelentett magyarul, pedig az osztrák pékek munkabére háromszorosa a pestiekének, a szén és a fa Ausztriában háromszorannyiba kerül mint Budapesten, a bécsi pékmesterek azonban, úgy látszik, így is megtalálják számításukat.

ÁBRAHÁM J.

könyv-, papir- és írószerkesztése, ajánl viszont elárúsítók részére: jutányos árban jó minőségű rajzeszközöket. :-:

NOVISAD, SÁNDOR RÉGENS-U. 39.

VALÓDI ERÉNYI-FÉLE

Törv.

védett

DIANA

Sösborszesz

UJRA MINDENÜTT KAPHATÓ!

1 kis üveg — — — — — ára 15—K
1 közép nagyságú üveg — — — — — ára 44—K
1 nagy üveg — — — — — ára 88—K

Ügyeljünk az eredeti csomagolásra!
Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Előállítja és értékesíti a

Jugopharmacia R.-T.

Zagreb, Prilaz 12.

Diana osztály!

Viszontelárusítóknak nagy kedvezmény!

Kérjen ajánlatot! 1507

Kérjen ajánlatot!

HIREK.

Szávics Alexa ma elutazik. Szávics Alexa belügyminiszeri biztos ma elhagyja városunkat és el foglalta állását, mint a morvai kerület főnöke.

Módosítják a deviza és valuta rendeletet. Beogradból jelentik: Az új valuta- és devizarendeletről a kereskedői és pénzügyi körök általában nagyon elégedettek. Ennek következtében a pénzügyminiszter tegnap konferenciát hívott össze, amelyen a kereskedői és pénzügyi érdekeltségek képviselői előterjesztették nézetüket. A pénzügyminiszter elhatározta, hogy a legrövidebb időn belül fenti rendeletét módosítani fogja.

A vajdaság kölcsönjegyzése. Beogradból jelentik: Legújabb jelentések szerint Bácska és Bánát az állami beruházási kölcsönre összesen 53,927.000 dinárt jegyezték. A két megyének az előzetes megegyezés szerint csak 30 milliót kellett volna jegyeznie; a jegyzett összeg tehát majdnem a kétszerese ennek. Bácska közel 41 milliót, maga Ujvidék város pedig 7 1/2 milliót jegyezték.

Joffe meggyilkolták. Helsingforsból jelentik: Joffe népbiztos, aki annak idején a Bresztlitovskába küldött szovjet delegáció vezetője volt, egy vörös katonára meggyilkolták.

Nagy munkás kizárás Angliában. Londonból jelentik, hogy az angol hajóiparban a munkaadók két millió munkást fognak kizárni.

Az utlevél kiadás korlátozása Csehországban. Prágából jelentik: Csehországban a Magyarországra szóló utlevelek kiadását két nap óta beszüntették. A budapesti cseh követség és csak a Csehországon való átutazásra ad vizumot, a Magyarországból Csehországba való utazást beszüntették.

Gombaszögi Frida Ujvidéken. Gombaszögi Frida, az európai híri magyar színésznő ismerőseinek látogatására hétfőn városunkba érkezett. Munkatársunknak alkalmat volt rövid ideig elbeszélgetnie Gombaszögi Fridával. A művésznő elmesélte munkatársunknak, hogy most Budapesten élénk színházi élet van, de ezentúl a szindarabokat cenzúra alá fogják vetni, ami — valószínűleg — nagy hatással lesz a magyar színházi irodalomra. Gombaszögi Frida pár napig marad Ujvidéken és a napokban valószínűleg meg fogja látogatni az ujvidéki szerb színházát egy előadását is.

A németek mozdonyokat és vagonokat szállítanak. Beogradból jelentik: E hó 15-ig a németek államunknak 40 új mozdonyt és 2000 tehervagont fognak szállítani hadiképzésük fejében.

Naville a beogradi szegényekért. Beogradból jelentik: Naville, párisi bankár, az ismert szerb barát francia, 300 ezer frankkal ajándékozta meg a beogradi szegényeket.

Essad pasa özvegye Beogradban. Beogradból jelentik, Essad pasa özvegye már néhány napja tartózkodik Beogradban és ma megjelent Pasicsnéval, aki tiszteletére jout rendezett.

— „PROGRESS“ — Novisad, Futaki-út 44. (Dr. Wágner házában, a zsidó templomnal szemben). Fordít szerb, magyar és német nyelvre.

— Akik már megtekintették az ujonnan átalakított „American Orfeum-Bar“ helyiségeit, csodálkozással beszélnek azoknak fényes berendezéséről. Novisad végre dicsekedhetik egy új, nagyszerű helyiséggel, hol a nívós orfeum-műsorok a város művészi életében lendületet fognak megteremteni. A barban a műsor után a legjobb mondain táncpárok teremtik meg a szórakozók hangulatát. Már a helyiségek izléses berendezése méltán Jugoszlavia legelső éajta színházává teszi az „American Orfeumot és Bar-t“.

Három trillió bankjegy. A párisi „Matin“ jelenti Revalból: A gazdaságügyi népbiztosság jelentése szerint az orosz tanácsköztársaság bankjegyyformája elérte a három trilliót.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár részvénytársaság

elfogad jegyzéseket a kibocsátásra kerülő

7%-os investációs államkölcsönre

a hivatalos aláírási felhívásban foglalt eredeti feltételek mellett.

A kölcsön adómentes, pupiláris biztosítással és bármikor lombardírozható.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Fiatal gyermektelen házaspár

keres butorozott szobát külön konyha használattal. — Cim a kiadóban.

1543

Kik forszirozták Ausztriában Nyugatmagyarország annexióját?

Érdekes visszaemlékezés. — Az osztrák keresztényszocialisták tavaly és most. — Weisskirchner budapesti tárgyalásai. — Reiser kapitány, a burgenlandi főigazgató.

— A Délbácska bécsi szerkesztőségétől. —

Bécs, okt. 4. — Magyarországon, de általában másutt is külföldön, az a közhit, hogy a nagynémetek és a szociáldemokraták akadályozták meg eddig a megegyezést Ausztria és Magyarország közt a nyugatmagyarországi kérdésben és ez a két párt felelős az augusztus—szeptemberi sajnálatos események bekövetkezéséért. Nos, ez a vélemény legalább is túlzott. Szó sincsen róla, hogy a nagynémetek ne örültek volna, hogy Ausztria új területeket nyer. Hiszen ők a pángermán agitáció előharcosai. Tény azonban, hogy semmiféle lépést nem tettek abban az irányban, hogy Nyugatmagyarország erőszakos uton kerüljön Ausztria kezeibe. A nagynémetek álláspontja ismert és világos, ők rendíthetetlenül a versaillesi és st. germaini békeszerződések revízióját követelik. Nem akarnak annak rossz oldalába — Déltől és Németsehországtól elvesztésébe — beletörődni és a népek önrendelkezési jogára hivatkozva, népszavazást akarnak az összes — Németországtól és Ausztriától elvett — területeken. Ennek a jognak fenntartása érdekében ez a párt sohasem volt hajlandó arra, hogy a st. germaini békét, — amely többek között Ausztriának Németországhoz való csatlakozását is megtiltja — avval szankcionálja, hogy Nyugatmagyarországot a békére hivatkozva anektálja Ausztria. Maga Wallheim professzor, aki a nagynémetek nyugatmagyarországi főigazgatója, mondogta a következőket az izgalmas szeptember eleji napokban:

— Nyugatmagyarországnak Burgenlandnak kell lennie, mert a lakosság is így akarja. — Ez a kijelentés, ha nem is alapul tényeken, egy alldeutsch agitátor szájából érthető. — Az antant kegyelméből azonban nem reflektálunk rá. Ha megkapjuk: jó, ha nem: akkor sem szabad semmiféle hatalmi eszközöket igénybe vennünk. Ha ezt megtennők, úgy evvel elismernők a st. germaini békét és ez azt is jelentené, hogy végleg lemondottunk a Németországhoz való csatlakozásról és elvesztett területeink visszaszerzéséről. Ebbe a jogfeladásba azonban nem mehetünk bele. Az antant adta nekünk Nyugatmagyarországot. Szerezze meg tehát számunkra. Ha nem tudja, ez az ő baja. Nekünk még kisujjunkat sem szabad megmozdítanunk.

Wallheim professzor nyilatkozata teljesen fedi pártjának álláspontját és aki az események folyását itt Bécsben közvetlen közelből szemlélhette, annak meg kell állapítani, hogy ez a legsovénabb német párt, amely pedig kiméletlen agitációt folytatott már évek óta Nyugatmagyarországon, egy lépést nem tett arra nézve, hogy Nyugatmagyarország a st. germaini béke értelmében Ausztriának jusson. Az okok, amelyek erre az elhatározásra és magatartásra a pártot készítették, mellékesek.

A szociáldemokraták szintén nem tehetők felelősekké az események miatt. A saint germaini béketárgyalások alkalmával Ausztriát az akkori szociáldemokrata kormány elnöke, Renner államkancellár

A bécsi milliárdos sikkasztás. Bécsből jelentik tudósítónk: Az osztrák devizaközpont megállapítása szerint Duim bankár tőzsdei manipuláció folytán megkárósított 24 céget, összesen 960 millió korona erejéig. Ez a szám azonban teljesen problematikus, mert csupán Duim tőzsdei csalásainak a jegyzéke, egyéb magánüzletekből származó csalásai azonban ezt az összeget jóval meghaladják.

Herczeg Ferenc képes irodalmi folyóirata az Uj Idők október 1-i számában Szöllösi Zsigmond és Dobosi Pécsi Mária, a Persephoné elrablása című regény gyorsan nevéssé vált szerzője irt elbeszélést és Farkas Imre verset. Az idegen írókat Raul Auernheimer képviseli a gazdag és tartalmas számban, amelyben Márk Lajos igen érdekes dolgokat mond el az amerikai milliárdosok életéről és amelyben párisi diatlevél tájékoztatja az olvasókat a legújabb párisi divatról. A lapot Márk Lajos, Hollósy Simon, Makoldy József festményeinek képmásai, a Tisza-pőr lövtárgyalásáról, a bajnoki tenniszversenyéről stb. készült fényképfelvételek és Mühlbeck Károly elmés fejtécei díszítik és folytatódik benne Croker és Kádár Lehel regénye. Az Uj Idők előfizetési ár negyedévre 60 K. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI. kerület Andrásy-út 16.

A váltásdíj. Sokan vannak, (de ezek mind nők), akik azt állítják, hogy a leányok intelligensebbek mint a fiúk. Legújabbán Miss Flemming ezt

képviselte az osztrák delegáció élén. A helyzet akkor az volt, hogy az antant Nyugatmagyarországot Csehszlovákiának és Jugoszláviának ítéli oda, mely államok ezen a sávon korridort alkottak volna, a melyen át a két új állam közvetlen szomszédságba került volna egymással. Ekkor Renner kancellár, hogy — és ez Ausztria szempontjából érthető — mentse, ami menthető, igényt emelt Nyugatmagyarországra. Az antant — csodák csodája volt ez akkor, mikor minden német, osztrák vagy magyar követelést visszautasítottak — az osztrák igényt elismerte és a csehszlovák—jugoszláv követelést visszautasította, Nyugatmagyarországot Ausztriának ítélte. Renner kancellár ekkor ünnepélyesen és kötelezőleg kijelentette, hogy Ausztria Nyugatmagyarországot csak úgy veheti birtokába, ha népszavazás útján ennek a területnek a lakossága kinyilvánítja Magyarországtól való elszakadási óhaját. Az antant ebbe már nem egyezett bele, de Renner továbbra is megmaradt álláspontján és amikor én tavaly áprilisban, — amikor még Ausztria kancellárja volt — kérdést intéztem hozzá Nyugatmagyarországi ügyében, szintén ennek megfelelő választ adott. Renner kancellár egyébként mindig kész volt tárgyalni a magyar kormányval.

És hogy maguk az osztrák intéző körök is szívesen belementek volna a nyugatmagyarországi kérdés oly megoldásába, hogy a vitás területek hovátartozását népszavazás döntse el, az akkor Renner és az összes szocialista vezetők többszöri kijelentései után nem volt kétséges. — És ha a lakosság Magyarországgal szemben dönt — ami abban az időben biztos volt vehető — úgy Ausztria végleg lemondott volna Nyugatmagyarországról.

A hivatalos körök azonban — nem ezt tették, hanem az akkor kisebbségben levő bár a kormányzásban résztvevő keresztényszocialista párttal keztek tárgyalásokat. Mikor azután a tavalyi szeptemberi választások a keresztényszocialista párt győzelmével végződtek és ez a párt a kormányra került, míg a szocialisták ellenzékbe mentek, elkezdődtek a tárgyalások a keresztényszocialistákkal. Weisskirchner volt bécsi főpolgármestert, a párt legtekintélyesebb vezérét, akit később a nemzetgyűlés elnökévé választottak a tárgyalások lefolytatása végett két ízben is Budapestre hívták. Amíg azonban Weisskirchner Pesten mindent megígért, pártja itt Reiser százados vezetésével nagy agitációs központot szervezett. Reisernek nemcsak Nyugatmagyarország lakossága között izgattak, de a kis és nagy antant minden Bécsben levő tényezőjét is rá akarták bírni a mielőbbi beavatkozásra. Az ő sürgetésükre küldte ki Nyugatmagyarországba Ausztria az augusztusi antant-jegyzék érkezése után esendőséget, pedig a többi pártok ezt elleneztek. Ők az oka a fegyveres beavatkozásnak. Ők, akikkel a magyar kormány tárgyalt és akiről azt hitte, hogy megegyezett velük.

Szemere Pál.

tudományosan igyekszik bizonyítani. Miss Flemming angol tanárnő, aki fáradságot vett magának 2000 gyermek fején méréseket eszközölni fejlődésük különböző fokozatain. A tudományos vizsgálat azt eredményezte, hogy a leányok koponyája tökéletesebb alkotás, mint a fiuké. Annál jobb — fogják mondani a feministák — a miénk a jövő. Amikor még a női képtelenség tartották arra, hogy két gondolatot összefűzzen, akkor egy piedestálra emelték. Gyengesége szülőke volt a lovagiaságnak. Dologtalan kezei csatolták fel a kardot a hős oldalára és rokkája volt az ő jogára. És manapság? A nő már egyenlő a férfival. Rövid a haja és hosszú az esze. Tudományos pályákon működik és maga keresi meg a kenyerét. És végül, a tulzsufolt villamoson senki sem kínál neki helyet!

A „Szigetvár“ cirkáló Görögország birtokában. Rómából jelentik: Az olasz kormány eladta Görögországnak a „Szigetvár“ volt osztrák-magyar cirkálót több száz szákmányul kapott hajóval együtt.

Felszólítás a férjhez. Egy csehországi lap a következő nyílttéri közleményt hozza: „Felszólítom férjemet, P. Józsefet, hogy térjen vissza hozzám és teljesítse velem szemben való kötelességét.“

Ha fél a valutáromlástól jegyezzen államkölcsönt.

Állami tisztviselők küldöttsége a miniszterelnöknél. Beogradból jelentik: Az állami hivatalnokok és alkalmazottak egyesületének képviselői tegnap délután tisztelegtek Pasic miniszterelnöknél és előadták a tisztviselők anyagi helyzetének javítása céljából követeléseiket. A miniszterelnök előzékenyen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy érdekükben minden lehetőt el fog követni.

— „PROGRESS” — Novisad, Futaki-út 44. (Dr. Wágner házában, a zsidó templommal szemben). Minden hirdetésre 10—15%-os engedményt ad.

Százéves a hódási templom. Vasárnap fényesen ünnepelték meg a hódási templom fenállásának századik évfordulóját. Erre az alkalomra széleskörű gyűjtés indult meg a templom renoválására. A begyűlt összegből kívül és belül tatarozták a templomot, amely így megújodva várta a vasárnapi ünnepet. Ez alkalommal a község plébánosát Dr. Egert Jakabot apátá nevezték ki. Az ünnepségre az egész környékről összesereglettek és ötezer ember vett részt az ünnepi körmeneten. Esté népmulatság volt, amely hétfőn is tartott és csak hétfőn éjjel ért véget.

Orvosi hír. Dr. Fenyő Győző városi tisztviselői orvosi külföldi tanulmányutjáról visszatért s rendeléseit Zselyezniczka-utca 11. szám alatt újból folytatja.

— „PROGRESS” — Novisad, Futaki-út 44. (Dr. Wágner házában, a zsidó templommal szemben). **Sakszorosít géppel** vagy sapirograffal.

— **Utazók és ügynökök** kik kisebb községi kereskedőket is látogatnak, nagy jutalékos mellékjövedelmre tehetnek szert, egy tömegcikk terjesztésével. Csakts megbízható és jó referenciákkal rendelkező urak sziveskedjenek ajánlataikat a Lustig-féle napvargyához Osijekre benyújtani.

— **Naptárarúsítók és kereskedők figyelmébe!** Miután a német népnaptárak szállítása Wienből még igen sok különféle szállítási és elvámolási nehézségekkel járnak, hogy ezen sazoncikk a legelőbbször csak nagy késéssel jut a rendelők kezébe, a „Winter Bote” kiadóhivatala, Osijeken, az ismert Lustig-féle naptárgyárnál fölerakatot létesített hol a kereskedők, az eredeti gyári áron kaphatják már október közepén a keresett és népszerű „BO-TET”. Ugyanítt, a hatóságaink által engedélyezett és cenzurált Osijeken készült általánosan kedvelt magyar, német, szerb és horvát népnaptárak, iróasztali előjegyzési hetitömbök, díszes fallblokkok, reklámnaptárak, a legmérsékeltbb áron kaphatók.

A helsingforszi konferencia eredményei

Beszélgetés Dabsky viceminiszterelnökkel.

— A „Délbácska” varsói levelezőjétől. —

A balti államok és Lengyelország — miként az ismereteh Finnország fővárosában, Helsingforsban konferenciát tartottak. A konferencián, — amelynek tárgya az aktuális kérdésekben való közös akcióprogram megállapítása volt — Lengyelországot Dabsky helyettes miniszterelnök képviselte. Mivel a konferencia eredményei — az orosz probléma miatt — külföldön is a legteljesebb figyelemre tarthatnak igényt, a „Délbácska” varsói levelezője felkereste Dabsky miniszterelnök helyettesét, aki kérdésére a következőket mondotta:

— A helsingforszi konferencián bebizonyosodott a balti államok és Lengyelország gazdasági és politikai együttműködésének szükségessége. Ennek felismerése igen fontos Kelet-Európa békéjének megőrzése szempontjából. A balti államok és Lengyelország jó viszonya nem frázis és mi Helsingforsban elhatároztuk, hogy ezeket a kongresszusokat időnként megismételjük. A legközelebbinek színhelye Varsó lesz.

— A helsingforszi tárgyalások legfontosabb eredménye az, hogy a tárgyaló országok kötelezték magukat, hogy összes szerződéseiket ezentúl a többi résztvevő országoknak bemutatják. Ez a nyílt kártyával való játszás tisztességes politikája.

— Lehetséges a vilnai kérdésben valami meg egyezés Litvániával? — hangzott a második kérdés.

— Ez egyedül Litvánián mulik, — felelte Dabsky miniszter — Lengyelországban meg van a becsületes szándék, hogy a vitás határkérdéseket békésen rendezze. Ezt bizonyítja, hogy Lengyelország olyan város és tartomány sorsáról kész tárgyalni, amelyeknek lakossága úgyszólván színlengyel és ahol a német statisztika is csak 2-6% litvánt mutat ki. Mivel azonban Litvánia Hymans közvetítését visszautasította, nem Lengyelországon mulik a kérdés békés megoldásának lehetősége.

— Mik a helsingforszi konferencia általános érdekű gyakorlati jelentőségei?

— Már említettem, hogy főcélunk a keleti béke megóvása. Az összes balti államok békét kötöttek Oroszországgal. Ennek a békének rendelkezéseit egységesen meg akarjuk óvni. Agresszív szándékaink nincsenek, de minden eshetőségnél egymást segíteni fogjuk.

Szabad-e megölni a gyógyíthatatlan beteget?

Jogászi vélemény azt mondja, hogy: nem.

A német monista szövetség törvényjavaslatot dolgozott ki, mely jogszabályokba önti: mely esetben volna szabad az orvosnak megölnie a menthetetlenül szenvedő beteget. A javaslat a német birodalmi gyűlés elé került, de az még nem foglalkozott vele, ám az orvosi és jogászi körököt állandóan izgatja a kérdés. Ujabbán illetékes jogászi hang szólalt hozzá a kérdéshez, mely a felvetett problémához a következő érdekes fejtegetéseket fűzi:

Az orvos csakugyan juthat abba a rendkívüli helyzetbe, hogy gyógyíthatatlan betegének egyetlen emberhez méltó segítés: a csendes és fájdalomtalan kimúlást biztosítsa. Ezt a problémát törvényes szabályokkal körülzárni, keresztülvitelének módját paragrafusokba lerakni épp úgy nem lehet, mint nem lehet szabályt alkotni arról, vajjon mikor és mily körülmények között lehet és szabad a betegnek vagy hozzátartozójának a valóságot elhallgatni, haladni, vagy mikor szabad és kell hamis bizonyítványt, vagy leletet kiállítani. Így például, ha igaz, hogy Eduard v. Hoffmann bécsi professzornak Rudolf trónörökös hullájáról nyilvánosságra hozott véleménye nem fedte a valódi leletet, úgy ebből nem lehet és nem szabad azt következtetnünk, hogy v. Hoffmann hamis véleményt adott, tehát hazudott, hanem meg kell állapítanunk, hogy az igazmondás kötelességének megnyilvánulását már erősebb és erkölcsi szempontból épp oly fontos kötelességek parancsa némitotta el. Az orvos életének ilyen konfliktusai tehát nem lesznek sem ritkábbak, sem enyhébbek azzal, ha elintézésükben hármass kollégium osztozkodik.

Az orvosi gyakorlat szempontjából nézve pedig a kérdést, lehet-e szabad e három orvosnak vagy akár többnek kimondania azt, hogy a beteg teljes bizonyossággal gyógyíthatatlan, tehát öljük meg? Nem. És itt elsősorban nem is arra kell gondolnunk,

hogy mennyi tévedésnek van kitéve a mi diagnosztikus megismerésünk. Kötetszámra lehetne az ilyen tévedéseket összegyűjteni. Arra kell gondolnunk, miképp fejlődött volna a gyógyítás művészete, hol állnánk az operatív technika terén, ha ezt a törvényt nem ma, hanem száz, kétszáz év előtt hozza meg a törvényhozás? Szándékosan kerülöm a különböző rákműtétekre való hivatkozást. Csak három példát hozok fel. 1886-ban operálta meg Horsley Gowers betegét, kiből gerincgagyt osszenyomó daganatot irtott ki. Azóta hány gerincagy- és agydaganatos beteg segített a műtét! Történhetett volna ez így, ha Horsley Gowers betegén — gyógyíthatatlannal szenvedő volt — műtét kísérlete helyett orvosi kivégzést rendezett volna? O'Dwyer intubációját, aspirált idegen testek bronchoskop utján való felismerése és eltávolítása stb. mind nem fejlődött volna ki, ha az orvosoknak törvény adott volna jogot gyógyíthatatlannal szenvedő betegnek kivégzésre, ha a beteg kínos szenvedésének látása és átérezése nem gyújtana lángra arra született elmékben isteni szikrát, melynek gyümölcse tudásunk ezer haladása, gyógyító eljárásainak áldásos gazdagodása.

Az új törvénybe javasolt „Sterbehilfe”, halálbasegítés, egyáltalán nem az, amit euthanasianak ismerünk. Az euthanasia célja a beteg szenvedésének enyhítése addig, míg a természet rendje szerint halálos betegségének sorsa be nem teljesedik. A halálba segítés új módszere pedig valóságos kivégzés, gyilkolás, melyben a beteg kívánságára és beleegyezésével a bíró által képviselt államhatalom hozzájárulásával az orvos vállalja a hóhér szerepét. Erre esküjéhez hű orvos nem vállalkozhatik. De nincs is szükség erre a rettenetes eljárásra. Nincs beteg, kin ügyesen végzett euthanasia nem segítene. Ezt kell megtanulnunk és művészetté fejlesztenünk.

SPORT.

Rovatvezető: Nemes Károly.

A lengyel bajnok csapat a Crakovia fényesen szerepelt Budapesten az MTK-val 0:0-ra játszott, az FTC-től pedig 1:0-ra kapott ki.

Sulyok II. ki a múltkor kilépett egyesületéből a ZSE-ből most megtért és ismét elfoglalja a csapatban a jobbszélső helyét.

Schlösser Imre nem vállalta a magyar válogatott csapata trénerségét mert kijelentése szerint még ő is játszani akar.

Október 23-ikán játszik a jugoszláv válogatott Prágában a csehek ellen. A zágrábi szövetség a belgrádi alszövetségtől csak Ruzsics és Simity játékosokat hívta meg a treningekre. A belgrádi sajtó is osztja azt a véleményünket, hogy Schaffer mellőzése a próba mérkőzéseknél nem helyén való.

Andrée vezeti a 23-án eldöntésre kerülő SAND—Bácska bajnoki mérkőzést.

A suboticei alszövetségből egyedül Marckity kapott meghívást a zágrábi válogatott treningekre.

„Payer” a zombori válogatott legjobb embere valóságban Lukity névre hallgat.

Omladina—Pécsi emigránsok 0:0 Lanyha, kedv nélkülült játékot mutatott mindkét csapat.

Zsivanovics Radivoj, a Vojvodina volt agilis intőzője a közeljövőben ismét visszatér állandó tartózkodásra Zomborból.

A pécsi PMSC az elmúlt vasárnap a pesti elsőosztályú Törekvéssel játszott, a legnagyobb meg-

lepetésre 3:3 arányban eldöntetlenül. A Törekvés a második félidő 44. percében egyenlített Hoffmann hibájából.

Krammer lesz a SAND tréner, kinek szakértelmét igen sokan elismerik.

Felelős szerkesztő: DR. SZELÉNYI (ELESZ)
Kiadóhivatalunk: PATAI FERENC és TÁRSAI

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen nagymamánk özv. Farkas Gyuláné temetése alkalmával jelenlétükkel fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet. — A gyászolók nevében

Farkas család.

Pászthy

dántiszt tanulmányutamról hazakerkeztem, újra megkezdtem működésemet. Rendelés, Duna-u. 11.

Olcsó benzin autók részére!

Telefon hívó szám: 203.

Tiszta, fehér minőségű benzin **waggon és hordótételekben, korlátlan mennyiségben** raktáron és szállításra

rendkívüli, az eddiginél lényegesen olcsóbb áron

kapható a

Vel.-Beckereki tengeri feldolgozó és olajgyár r.-t.-nál.

Sürgőny cím:

Olajgyár, Vel.-beckerek.

Legkisebb tétel: 10 hordó. A szállításhoz ciszternáinkat és vas-hordóinkat mérsékelt áron kölcsönadjuk! — Közvetítők díjaztatnak!

HIRSCHFELD BÉLA, - NOVISAD.

1476

Ajánlja **szövött és kötöttáru engros raktárát** ugymint férfi, női és gyermek **harisnyák**, női és gyermek kötött kabátok, berliner kendők, férfi-, női és gyermek **trikó áruk**, kötött nyakkendők és minden szakmába vágó cikkeket, legolcsóbb napi áron.

APOLLO

Október 3-4-5.

Halál védenca

nagyszabású kalandordráma 4 felvonásban.

Báthori-utca 46. sz.

ház 2 szoba, 2 konyha, kamra istálló és kerttel együtt eladó. Lakás azonnal átvehető. 1551

Schweighofer

gyártmányú elsőrendű zongora eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1547

PRETTY és DEDY

1455 terpentines cipőkrém használatban a **legolcsóbb**

Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika Novisad

Krumesz Pál

szállítási és fuvarozási vállalata Ujvidéken, Futaki-utca 82. szám. — Elvállal helybeli és vidéki áru fuvarozást és áru beraktározást. — Telefon szám 270.

ÁRVERÉS.

Szombaton október 9-én d. e. 9 órakor a **Temerini-utca 25. szám**

1562 **alatt levő sütőde**

mely eddig Gradjanska Pekaraica Milos Dragojlov i Drugovi Polgári Sütőde Milos Dragojlov és Tarsa cég altt működött berendezésével és leltárával a helyszínen legtöbbet ígérőnek árverés útján eladatik. Részleges információ az alulírott vállalatnál szerezhető. „Globus” filmváll. Novisad

ERZSÉBET

Október 4-5

A biapuri párdac

szencziós kalandor dráma 5 felvon.

Eladó egy ház

a tisztviselő telepen (villamos megálló) mely áll 7 szoba (cselédszoba) fürdőszoba téli és nyári konyha, veranda és zárt folyosó, éleskamra, fűskamra esetleg istálló-nak használható, disznóól, baromfiudvar és félhold telek, megegyezés esetén a fenti ház azonnal átvehető. Érdeklődni lehet Nemačka (Bem)-u. 17. sz. fűszerüzletben.

Autó jó karban

jutányos áron eladó. — Cim megtudható a kiadóhivatalban. 1550

Kályhák és takarékos tüzhelyek

német gyártmány, nagy választékban kaphatók a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. — **Tüzelőanyag megtakarító készülékek** melyek használata folytán 40-50% tüzelőanyag megtakarítható. **Gyári lerakat.**

1559

Georgievits, Zentai és Tsa

Novisad, Temerinska-utca 16. szám alatt

Mindennemű nyomtatványokat legolcsóbban és izléses kivitelben készít

GUTENBERG

KÖNYVNYOMDA
Novi Sad, Szabadság-tér 7. szám. (A római katólikus templommal szemben)

Telefonszám 98.

1556

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

Novisadon a Winkle-féle sörcsarnok

vezetését a mai napon átvettem. Törekvésem oda fog irányulni, hogy **kitűnő polgári konyhával**, valamint a legjobb **kariócai borokkal**, gyors és pontos kiszolgálással igen tisztelt vendégeim meglegedését kiérdemeljem. **Abonenseket, lakodalmakat és banqueteket jutányos árak mellett elfogadok.** — Mindennap hírneves zenekar hangversenyez. — Szíves látogatásért esd kiváló tisztelettel **PESIC SVETISLAV.**

Minden észszerűen dolgozó gazdász vetőmagjait

„USPULUN”

vetőmag-páccal áztatja, mely a leghatásosabb ellenszere a vetőmagra tapadó gombacsiráknak. 1412

Meglepő aratási eredmények! Nagy megtakarítás vetőmagpáccal!

Kitűnő eredmények Németországban, Ausztriában, Csehszlovákiában stb. — Helyi képviselőket keres.

Dehler - Blattmann Ierakata Novisad, Temerinska u. 16.

Szerb fiatalember

magánhivatalnok elvállalna szabad órában szerb-horvát levelezést, könyvelést, fordítást. Leveleket „Korespodencia” jelige alatt kérje a lap kiadóhivatalába. 1546

Ház eladás

Bem-utca 20 számú bérház 5 utcai, 6 udvari lakással, a zsák-utcára nyíló kerttel szabad kézből eladó. 1552 Bővebb felvilágosítást ad Schütz J.

Ujvidék és környéke igen tisztelt közönségét van szerencsém értesíteni, hogy Ujvidéken Futaki-utca 102. számú saját házamban

női divat-termemet

újából megnyitottam s minden e szakmába vágó munkát elvállalok és izléses kivitelben elkészítek. 1222 Tisztelettel RÓTH GYÖRGY.

Serfözőházi

vendéglő nagyszerű helyen Kulán (Bácska) a főtéren levő serfözőben, szép kerttel, nagyteremmel, 2 kimerőhelyiség mellékszobák-kal együtt és egy nagy udvar, **október 9-én délután 3 órakor** nyilvános árverésen eladásra kerül. — Szükséges készpénz 500.000 korona. 1557

Zsirszóda és karbid

nagyban a legolcsóbban kapható **Dinić és Rajić cégnél, Novisad,** (Wagner palota.) 1350 Telefon 3-97.

KULÁN a Voivodina szálló

teljes berendezéssel és házzal vagy berendezés nélkül szabad kézből családi okok miatt azonnal eladó. 1432